

Lyssna till den granens susning vid vars rot ditt bo är fäst.
(Zacharias Topelius)

M A R K

HORNSGATAN 10 A

Jag står på golvet i köket. Jag försöker förstå vad som utspelar sig i samtalet mellan min mamma och äldre syster. "Hon såg mallig ut" säger min syster upprört. De talar om Ingeborg, en äldre granne som ingen i familjen tycker om. Jag förstår inte varför de retar sig på Ingeborg men känner ändå ett djupt obehag varje gång hon tittar in eftersom jag vet att hon inte är välkommen, även om alla tycks vara måna om att inte visa det. Jag avbryter dem och frågar "vad är mallig?". De försöker, nästan lite besvärat, förklara, men jag tycker fortfarande att det är otydligt. Jag förstår inte riktigt vad det är för fel på att vara "mallig" och är det bara för att Ingeborg är "mallig" som de inte tycker om henne? Jag låter i stället en slags bildlig upplevelse av ordet "mallig" kännas i hela kroppen, vänder och vrider på det mjuka, lite roliga ljudet som bildas av stavelserna. Mallig. Jag tycker om att långsamt säga det. M-al-l-i-g. En känsla av att vara något mycket viktigt på spåret fyller mig, en slags plötslig insikt om att det existerar okända ord som gör att man kan formge händelser med språk. Och precis där och då på köksgolvet, bestämmer jag mig för att jag aldrig någonsin ska glömma detta märkliga, nästan högtidliga ögonblick. Jag lovar mig själv att jag för alltid ska minnas att jag var fyra år då jag lärde mig ordet "mallig".

KORNVÄGEN 8

Den stora gräsmattan breder ut sig som ett grönt hav. Ovanpå flyter en stjärnhimmel av lysande maskrosor. En bit bort sover Julle, min stora, svarta polarhund med den skrovliga nosen. Han ligger helst i svalkan under rododendron, trött av en alldeles för lång julimånad. Pälsen är matt av damm från jord och pollen. Tassarna längst fram, trubbiga och snälla, ett emellanåt lojt blinkade bärnstensöga följer alla rörelser.

KORNVÄGEN 8

Julle har rymt igen. Jag cyklar stressad omkring och letar efter honom. Några kvinnor står i höstkylan på en balkong och röker. De skriker efter mig att de ska ringa till polisen om de ser Julle lös en gång till. Ju mer skrämjd jag ser ut desto värre skriker de. Andra är snällare. De händer att Julle får skjuts hem av okända människor som har lärt sig var han bor.

BIRGER JARLSGATAN 111 A

Hallen är ovanligt lång och tapetserad med en tungt brunmönstrad tapet. Härifrån kan jag se rakt in i det höga smala köket. I lådorna där finns papperslappar med små meddelanden som de som bodde här före mig skrev till varandra. "Är på arbetsintervju på Thelins konditori", "dricka öl i kväll?", "Tobbe har ringt igen". Ingenting här tillhör mig. En bisarr, uråldrig dammsugare står gömd i garderoben tillsammans med en ihoprullad batikbonad från Indien. Kakelugnen, som inte går att elda i, tronar i det enda rummet som en sval ordningsvakt. Jag rör mig nästan undanlidande, som en slags objuden gäst i den andrahandslägenhet som nu är mitt hem. Utanför skramlar trafiken ihåligt mellan höga sekelskifteshus. Sorlet från främmande människor på parkbänkar, det hårda gassande solljuset och skuggorna som faller långa och mörka på dammiga trottoarer sammanfattar den stora tomheten. Den som varje dag följer med mig hem.

BIRGER JARLSGATAN 111 A

Det luktar åldringsvård och flottigt stekos om mitt hår. Det är sen eftermiddag och jag ligger i sängen och kämpar med att inte somna. Tittar upp i taket och hittar på historier som kan rättfärdiga mitt val inför mig själv. "Jag tycker det är viktigt att umgås med äldre människor". "Man lär sig så mycket av att göra sånt man inte tänkt." Sanningen är att jag just nu genomför ett projekt för att dana om mig själv. Det går inte särskilt bra, men livet kräver att jag ska hårda mig, tuffa till mig, få ett åtminstone hyfsat självförtroende. När det är slutfört ska jag söka en konstskola. Men innan dess måste jag arbeta inom hemtjänsten och därefter lyckas med att klara av ytterligare några arbetsplatser. Solveig, som har mer än tjugo års erfarenhet inom vården och som ska lära mig rutinerna på jobbet, märker min osäkerhet och försöker krystat lätta upp stämningen. "Jaså, är du här för att göra stan osäker?" Sen rapporterar hon till chefen att jag inte ens kan koka gröt, att jag lämnar damm kvar under de gamlas sängar och dessutom repar deras porslin. "Ja, hon till och med diskar med den gröna sidan på skotch-briten."

BIRGER JARLSGATAN 111 A

I mina skakiga händer håller jag ett svarsbrev från en konstskola. Ett uppslitet kuvert ligger slängt på golvet intill en öppnad kartong med returnerade arbetsprover. I brevet står "Vi har tyvärr inte kunnat behandla din ansökan då arbetsproverna anlänt i ett sådant skick att de inte gick att bedöma. Välkommen att söka nästa år igen". Jag öppnar postkartongen och ser hur skulpturerna i bränd lera, som jag arbetat så omsorgsfullt med, nu bara är lager av roströda skärvor.

GEIJERSVÄGEN 29

Hyresvärden Stockholmshem beslutar att vräka mig. De har upptäckt att kontraktet tillhör min bror som är skriven i Luleå. En hantverkare, som tidigare kontrollerat värmeelementen i huset, har oväntat ringt till dem och meddelat att lägenheten är full av bara "tjeigrejer".

GEIJERSVÄGEN 29

Jag står tillsammans med flyttkartongerna i mitten av rummet och känslan av hur väggarna här höll på att pressas samman över mig börjar redan bli ett blekande minne. Hur jag och det minimala rummet kunde växa samman till en stor orörlig kropp som gömde oss för världen? Vräkningen blev en oväntad våg som slutligen sköljde upp mig på den soliga stranden, som gjorde att jag äntligen kom loss. En plötslig eufori väller fram. Kylskåpet med den gulnade, spruckna dörren brummar högre än vanligt, nästan som om det vill sjunga något. Den skvallrande hantverkaren borde kanske få blommor?

TEGNERGATAN 36

Dagarna flödar in genom tre höga fönster. Nyansen på de matta väggarna skiftar ständigt. I bland är de halmgula, ibland varmt ökenfärgade.

TEGNERGATAN 36

Jag försörjer mig och mitt konstnärskap genom att sortera post på kvällarna. En natt drömmer jag att jag sitter inlåst i postens fängelse tillsammans med flera dystra kollegor. Stämningen är uppgiven, som om alla därinne tyst accepterat sina öden. Plötsligt upptäcker jag att fängelsebyggnaden är en fallfärdig ruin. Det finns inte ens ett tak kvar. De trasiga väggarna är på sina ställen inte mer än en decimeter hög. Jag bara kan kliva över lite murbruk och lämna fängelset när som helst. Valet är helt upp till mig. Varför har jag inte sett detta tidigare? Och varför vågar jag ändå inte kliva ut? På morgonen inser jag att det nog är dags för mig att se mig om efter en annan inkomstkälla. Men hur ska jag då försörja mig? Jag ser inga lösningar och väljer att avfärda det hela som en lite lustig dröm. Några veckor senare vaknar jag brutalt mitt i natten av en stark röst som ropar till mig: DU SKA SLUTA PÅ POSTEN! Det är allt, en svart dröm helt utan några bilder, enbart en röst, en bullrande ljudmassa, som tycks uppfylla hela sovrummet. Efter bara några veckor är allt klart. Jag lämnar in min avskedsansökan och tänker på drömmen som en form av ett ovanligt uppfriskande samtal med mig själv.

TEGNERGATAN 36

Jag köper en solros som en besvärjelse mot död och sjukdom och ställer på köksbordet. Det är den 24 augusti. Sen flera veckor tillbaka ligger Stockholm täckt under en kvav värme, som om himlen spänt en läderhinna över sensommaren. Hela natten har andningen långsamt rullat fram och tillbaka i min brors kropp, en blytung boll som letade efter utvägar som inte fanns. En fläck från Landstingets termoskaffe, som jag fick under mitt allra sista besök på Rosenlunds hospis, har fastnat på min tröja. Två pigga barn med runda ögon följer mig till tvättstugan. De frågar mig vad som händer när man dör och jag hittar inget svar. På vägen över bakgården faller en livlös björktrast ner, alldeles intill oss. Vi sjunger två barnsånger och begraver den under en syrenbuske.